

**Jože Pucelj
Iz življenja za
življenje.**

**Odgovori na življenjska
vprašanja**

Ljubljana: župnijski urad
Dravljje 2003, 83 str.

Jože Pucelj je član jezuitskega reda; študiral je filozofijo, teologijo in psihologijo ter doktoriral iz moralne teologije. Je član Odbora za družino pri Škofijemskem pastoralnem svetu v Ljubljanski nadškofiji. Spremlja zakonska občestva in objavlja članke z moralnoteološko in družinsko tematiko. Od samega začetka, torej že celih dvajset let, sodeluje tudi pri pripravi na zakon v svetovalnici Betanija in odgovarja na pereča življenjska vprašanja v "Naši družini". Prav od tu izhaja želja in pobuda mnogih, naj svoje odgovore zbere v knjigi.

Današnje življenje ima svoje sončne in senčne strani, popolnih stvari na tem svetu ni. Pristiski sodobnega življenja povzročajo, da noben posameznik, zakon ali družina ni povsem idealen. Ni časa niti za pogovor niti za molitev. Zakonci so drug do drugega večkrat krivični in nervozni, starši nedosledni in premalo potrpežljivi, otroci pa trmasti in maščevalni, kar povzroča, da se v marsikateri družini "grizejo kot psi in mačke". Napetost in sovraštvo lahko prerasteta celo v nasilje, ne prestando pomanjkanje odnosov in nepripravljenost za dialog pa

pripeljeta do odtujevanja, celo samomorov, umorov, ločitev ali zasvojenosti z alkoholom in mamili. V zadnjih letih se vedno več ljudi zateka po pomoč k psihologom, duhovnikom, v razne skupine za samopomoč ali pa pišejo o svojih problemih v razne časopise, pojavlja pa se tudi vedno več knjig s tematiko, kako ravnati in delovati, da bi bilo tega čim manj, in prav ta knjiga je vse to.

Že sam uvod nosi naslov "PIPS v vsako družino" – kakor se namreč nahaja v vsaki družini omarica s prvo pomočjo, ki vsebuje vse najnujnejše, tako bi morali imeti v vsaki družini PIPS za kultiviranje medsebojnih odnosov, ki so večkrat vse prej kot kulturni. In kaj pomeni ta PIPS? Označuje pozornost, iskrenost, potrpežljivost in spoštovanje – temelje za normalne medosebne odnose. Prav v družini se namreč naučimo osnovnih oblik obnašanja, v družini prvič začutimo pripadnost, ljubljenost, hotenost ali pa obratno, odvečnost, nepripadnost, neljubljenost. Na osnovi teh temeljnih izkustev v družini se bomo ravnali kasneje v življenju, prav ta izkustva bodo zaznamovala vse naše nadaljnje bivanje. Zato PIPS sodi v vsako družino.

Knjiga je razdeljena v tri vsebinske sklope. Prvi del nosi naslov "Vozli sobivanja v zakonu" in v njem avtor odgovarja na vprašanja v zvezi z odnosom mož – žena. Tako skuša pomagati ljubosumni ženi, žen-

ski, katere mož čuti krvoskrunske želje do lastne hčere, moškemu, ki se ne strinja povsem s tem, da je znak dobrega zakona, če sta mož in žena najboljša prijatelja, ženi, ki jo mož vedno bolj ignorira itd. V drugem delu "Naporna razmerja: starši – otroci" odgovori na vprašanje materi o trdi ali popustljivi vzgoji, dekletu, ki se ne razume z gospodovalno mamo, piše o Cerkvi in spolnosti, o svobodi vesti idr. V zadnjem delu "Vprašanja, ki jih piše življenje" pa se loti problemov posameznikov, piše o občutku manjvrednosti, o osamljenosti, o homoseksualcih in Cerkvi, o ločencih in Cerkvi, o vlogi duhovnika v zakonskem občestvu itd. Omeniti je treba, da avtor odgovarja na probleme večplastno, najprej na osnovi razodetja in cerkvenega izročila, nato pa citira tudi mnoge uveljavljene zakonske svetovalce, torej je vsestransko razgledan in podkovan.

Kristjani bi se morali zavestati, da v zakonu niso sami, ampak jih povezuje Božja ljubezen. Bog je že v začetku ustvaril družino kot temelj božje skupnosti na zemlji. Z zakramentom svetega zakona naredita zakonca slovesno zavezo, drug drugemu podelita zakrament odrešenja in milosti, ki jima omogoča, da skupno pričeneta proces odreševanja drugega in samega sebe. Sam otrok pa je največja uresničitev zakonske in Božje ljubezni, saj je rojstvo otroka najvišja oblika

sodelovanja z Bogom in utelešenje Božje ljubezni do človeka, zakonca namreč z rojstvom otrok zgradita družino oz. občestvo oseb. Zato so še posebej pomembni urejeni zakonski odnosi. Če se odnosi v družini skrhajo, v njej ni več prostora za uresničevanje Božjega odrešenjskega načrta. Prav križani in vstali Kristus mora biti zakoncema tista moč, ki daje njunemu zakonu vedno znova trajnost ter odpuščajočo in darujočo ljubezen, ki je hkrati odprta za življenje. Ob njem bosta zakonca spoznala, da je prava ljubezen le križana ljubezen. In prav knjiga "Iz življenja za življenje" je tista, ki nam sporoča, da smo vsi v "enem čolnu", odvisni drug od drugega in da je zahteva današnjega časa solidarnost. Zaradi konkretnih odgovorov na vsakdanje zakonske, družinske in osebne težave je Pucljeva knjiga priporočljivo čtivo tako za zakonce kot za tiste, ki se na zakon šele pripravljajo.

Marija Bergant

Spregovoril mi je na srce (Utrinki ob branju romana Nikosa Kazantzakisa: Božji ubožec)

Vedno sem bila mnenja, da je mit močnejši od zgodovine in da pisatelj, ki prebesedi zgodovinske dogodke v literarni jezik močno razširi meje našega doživetja. Zgodovina je sporočilna, kadar njen duh zgori v sporočilnosti, ki stopa v brezčasnost in brezprostorje. Postane le okvir, v katerega bomo vstavili sliko, da bi jo lahko pripeli na zaveso sedanjosti. Da bi nam govorila tukaj in sedaj. Roman Božji ubožec, ki je roman o sv. Frančišku Asiškem, prav gotovo sodi v tak okvir. Roman je odlično prevedel Jaroslav Novak, ki je za prevod prejel tudi Sovretovo nagrado. Svetnik je v mnogih literarnih poskusih dobil mnogo različnih obrazov, kakor so bili različni avtorji, ki so ga poskušali ujeti v svoje besede. V Kazantzakisovem romanu smo priča Frančišku, ki je mojster dialoga z vedrim grškim obrazom. Pisatelj je namreč po rodu Grk in svojega svetlega duha spretno vdihava v osebnost sv. Frančiška. Celotna umbrijska pokrajina zato diha kot obljubljena dežela, kjer v preprostosti in uboštvu svetnikovega duhovnega življenja tečeta "med in mleko", kjer je ljubezen po-

manjkanje izobilja. Mnogi želijo okusiti to "obljubljeno deželo", to polnost uboštvu, zato se pridružijo načinu življenja, ki ga živi glavni junak.

Brat Leon, eden od dvojice junakov, kot Frančiškov sobrat, zapiše to, kar se je dogajalo v zgodovinskem okviru poznega srednjega veka. Mojrsko in natančno suče pero (*Vse tvoje besede, sleherni kretnjo sem si vsak večer pri soju lučke zapisal, drugo za drugo, in vsa tvoja dejanja, da se ne bi nič izgubilo. Mogoče, sem si pravil, bo katera tvojih besed rešila katero dušo. Če je ne zapišem in pozneje ne razodenem ljudem, bo tista duša prikrajšana za zveličanje po moji krivdi*) in pred nami razgrinja veličino duha, ki s svojim razmišljanjem in življenjem prerase formalne meje vere, duha, ki prekipi čez robove lonca, ne da bi se razlil v prazno, temveč da bi bil začetek zgodbe nekega drugega duhovnega lonca, iz katerega bodo že tedaj in kasneje zajemali mnogi.

Zgodba o Frančišku Asiškem je tudi zgodba o Jezusu Kristusu. Oba lika sta močno prepletena in vsak zase vsebinsko močno izvirna. Revolucionarja sta, ki spremenita svet in svojo revolucijo začneta pri sebi. Človek in Bog. Zemljsko in nebeško, ki se združita kot ena oseba. Kar dokazujejo stigme ali Kristusove rane, ki jih svetnik prejme na gori La Verna (*Ljubljena gora, gora božjih obiskovanj, bodi blagoslovljena za vse dobro, kar si storila zame, za*